

SPOLEČENSTVO (biocenóza)

- Historickým vývojem vzniká heterotypické společenstvo mikroorganismů, rostlin, hub, živočichů, vzájemně na sebe vázaných a rozmnožujících se v určitém biotopu, který osidlují
- Stálost zastoupení druhů
- Soubor populací všech organismů žijících na určitém biotopu
- Přirozené biocenózy = vzácné, ovlivňovány lidskou činností
- Vliv abiotických faktorů
- Rozlišujeme fytocenózu (rostliny) a zoocenózu (živočichové)
- Struktura společenstva:
 - Dle prostorového uspořádání (rozvrstvení – stratifikace)
 - Vertikální (svislé): vytváří patra
 - Kořenové (edafon-hmyz, mycelium, kroužkovci, prvoci, prokaryota)
 - Mechové (do 30 cm, mechy, hmyz, houby, lišejníky, drobné rostliny)
 - Bylinné (cca 1 m, traviny, sasanky, prvosenky, kokořík)
 - Keřové (cca do 5 m, ostružiník, maliník, líska, hloh)
 - Stromové (nad 5 m, hmyz, veverky)
 - Horizontální (vodorovné): okraje lesa se liší od jeho vnitřní části
 - Ekoton: rozhraní dvou biocenóz (resp. Ekosystémů)
 - Dle rozvrstvení v čase
 - Výskyt organismů je závislý na průběhu dne, roku
 - Fenologie: věda, která se tímto zabývá
 - Sezonní aspekt: podle výskytu v daném období
 - Zimní: XI. – III., rostliny – dormace, poikilotermní – strnulost, homoiotermní – hibernace
 - Předjarní: III. – IV., rozvíjí se vegetace, kvetou jarní rostliny, bezobratlí se probouzí
 - Jarní: IV. – V., vše pučí vrcholová fáze kvetení jarních rostlin, tažní ptáci se vracejí, hojnost hmyzu
 - Letní: VI. – VIII. (střed), maximální rozvoj vegetace, hmyzu, vyvedení mláďat z hnízd
 - Vrcholný, pozděletní: VIII. – IX., dozrívá rozvoj vegetace, kvetou podzimní druhy, končí vývoj semene, plodů, rostou houby (plodnice), odlétají tažní ptáci
 - Podzimní: IX. – X., vegetace – stádium klidu, studenokrevní hledají úkryt, přilétají zimní ptáci, nastává hibernace

Vztahy ve společenstvu

- Viz sukcese, klimax, vnitrodruhové a mezidruhové vztahy

Stabilita společenstva

- Odolávají pouze vyvážené stádia, odvíjí se od diverzity a stálosti abiotických faktorů

Vegetační zóny

- Složení společenstva se mění v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce (změna intenzity slunečního záření, teploty, množství srážek, vlhkosti vzduchu,...)
- Vegetační pásma: horizontální směr (od rovníků k pólům)
- Vegetační stupně: vertikální směr (od nížin po velehory)
- Stoupáme z menší nadmořské výšky do vyšší (nebo od rovníku k pólům: např. – suchá savana > tropický les > vřesoviště a rašeliniště > horská polopoušť (4000 m.n.m.) > vrcholová zóna (sníh, led)

